

БОЙЧЕНКО Наталя

Харківська державна академія фізичної культури

<http://orcid.org/0000-0003-4821-5900>e-mail: natalya-meg@ukr.net**АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИСТУПІВ КРАЇН-УЧАСНИЦЬ НА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ 2024 З ДЗЮДО**

В статті здійснено аналіз результатів виступів країн-учасниць на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо. Встановлено, що на Олімпійських іграх з дзюдо прийняли участь спортсмени з 5 континентів та 122 країн, загальна кількість учасників – 378, з них 192 чоловіки та 186 жінки. При чому, найбільша кількість учасників є представниками «Європейського союзу дзюдо» – 180 учасників, та «Азійського союзу дзюдо» – 95 учасників, що пояснюється популярністю дзюдо в у відповідних країнах союзу, наявністю відповідного фінансування представників та кількості націй, що є представниками союзу. Аналіз кількості учасників у вагових категоріях на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо показав, що кількість спортсменів у вагових категоріях в середньому була 27 як у чоловіків так і у жінок. Найбільша кількість учасників була у чоловіків в ваговій категорії – 81 кг, у жінок – 48 кг – 31. Результати медального заліку країн-учасниць на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо показав, що лідерами змагань є такі країни як Японія, Азербайджан, Франція. Причому виявлено, що протягом останніх 20 років Японія та Франція є явними лідерами у світовому рейтингу. Так, аналіз результатів виступів збірної команди Японії протягом 2024 року показав, що протягом цього часу було здобуто 83 медалі різного татунку. Результати виступів збірної команди Франції протягом 2024 року показують, що протягом цього часу було здобуто 136 медалей різного татунку, що на 53 медалі більше ніж у команди Японії. Результати виступів збірної команди Азербайджану протягом 2024 року показують, що протягом цього часу було здобуто 33 медалі різного татунку, що на багатово менше ніж у команд Японії та Франції. Найбільша кількість медалей завойовано на змаганнях серії Grand Slam представниками всіх країн, де розігруються рейтингові бали та великий призовий фонд.

Ключові слова: дзюдо, Олімпійські ігри, учасники, аналіз, результати, медальний залік.

<http://doi.org/10.31891/pcs.2024.3.3>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Вивчення результатів виступів країн-учасниць на Олімпійських іграх з дзюдо дає можливість зрозуміти які країни досягли найбільших успіхів, які стратегії були найефективнішими, і як змінилися тенденції з часом. Вивчення цих аспектів допоможе зрозуміти, які фактори впливають на результативність у дзюдо під час змагань найвищого рангу.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз результативності виступів дзюдоїстів на змаганнях різного рангу цікавить багатьох авторів досить тривалий час [6, 12, 13, 17]. Більш вузьке коло дослідників з різних видів боротьби цікавить вивчення досягнень спортсменів на Олімпійських іграх. Більшість авторів досліджують результати виступів українських спортсменів-єдиноборців [4, 8, 9], аналізують досягнення країн-учасниць на Олімпійських іграх [11] та

вивчають розподіл нагород зі спортивних єдиноборств у програмах ігор олімпіад [7]. Цікавим є дослідження особливості спортивної кар'єри олімпійських чемпіонок в боротьбі [5], тенденції змін у системах відбору спортсменів-кандидатів до національної збірної команди України для участі в іграх олімпіад [3], дослідження з прогнозу на майбутні змагання збірної команди України з вільної боротьби [15], характеристика техніко-тактичної підготовки елітних дзюдоїстів під час Олімпійських ігор [16].

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Вивченням результатів виступів країн-учасниць на Олімпійських іграх займається вузьке коло дослідників, це пов'язано, в першу чергу, з недоступністю та платним доступом до відеозаписів змагальної діяльності для подальшого, більш глибокого, дослідження. Не зважаючи на це вивчення результатів допоможе створити всебічну

картину виступів країн на Олімпійських іграх з дзюдо та зрозуміти, які фактори впливають на успіх спортсмена.

4. ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета дослідження – здійснити аналіз результатів виступів країн-учасниць на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо.

Для досягнення мети у дослідженні використовувалися наступні методи: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; аналіз протоколів сутичок Олімпійських ігор 2024 з дзюдо. Вихідні дані виступів взяті з офіційного сайту міжнародної федерації дзюдо «International Judo Federation» (<https://www.ijf.org/competition/2653>).

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Змагання з дзюдо на Олімпійських іграх 2024 проходили в Парижі з 27 липня по 2 серпня. Аналіз кількості країн-учасниць та учасників, що приймали участь у Олімпійських іграх 2024 з дзюдо, представлений у таблицях 1, 2. Аналіз показав, що на змаганнях з дзюдо прийняли участь спортсмени з 5 континентів та 122 країн, загальна кількість учасників – 378, з них 192 чоловіки та 186 жінки.

Таблиця 1

Аналіз кількості країн-учасниць та учасників на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо

Континенти (кількість)	Країни-учасники (кількість)	Учасники чоловіки (кількість)	Учасник жінки (кількість)	Загальна кількість учасників (кількість)
5	122	192	186	378

Аналіз кількості представників різних континентальних союзів на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо показав, що найбільша кількість спортсменів є представниками «Європейського союзу дзюдо» – 180 учасників, та «Азійського союзу дзюдо» – 95 учасників (табл. 2). Це можна пояснити популярністю дзюдо в у відповідних країнах союзу, наявністю відповідного фінансування

представників та кількості націй, що є представниками союзу. «Африканський союз дзюдо» та «Панамериканська конфедерація дзюдо» маю приблизно однакову кількість представників – 43 та 50 учасників відповідно. Найменша кількість у «Панамериканської конфедерації дзюдо» – 10 учасників.

Таблиця 2

Аналіз кількості представників різних континентальних союзів на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо

Представники різних континентальних союзів дзюдо	Нації (кількість)	Спортсмени (кількість)
Африканський союз дзюдо	31	43
Азійський союз дзюдо	26	95
Європейський союз дзюдо	36	180
Океанійський союз дзюдо	7	10
Панамериканська конфедерація дзюдо	22	50

Аналіз кількості учасників у вагових категоріях на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо показав, що кількість спортсменів у вагових категоріях в середньому була 27 як у

чоловіків так і у жінок. Найбільша кількість учасників була у чоловіків в ваговій категорії – 81 кг, у жінок – 48 кг – 31.

Таблиця 3

Аналіз кількості учасників у вагових категоріях на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо

Вагова категорія	-60 кг	-66 кг	-73 кг	-81 кг	-90 кг	-100 кг	+100 кг
Чоловіки (кількість)	25	27	30	33	29	25	23
Вагова категорія	-48 кг	-52 кг	-57 кг	-63 кг	-70 кг	-78 кг	+78 кг
Жінки (кількість)	31	26	28	29	24	22	26

Результати медального заліку (враховувались 1-7 місця) країн-учасниць на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо показав, що лідерами змагань є такі країни як Японія, Азербайджан, Франція (табл. 4). Причому, якщо проаналізувати виступи країн-учасниць

на Олімпійських іграх протягом останніх 20 років то можна зробити висновок, що Японія та Франція є явними лідерами у світовому рейтингу досить тривалий час (табл. 5). Японія протягом цього часу була непереможна окрім стартів у Лондоні 2012 р.

Таблиця 4

Результати медального заліку країн-учасниць на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо

Країни-учасники	Загально-командне місце	Кількість медалей				
		1 місце	2 місце	3 місце	5 місце	7 місце
Японія	1	3	1	3	2	3
Азербайджан	2	2	-	-	-	1
Франція	3	1	2	6	1	1
Грузія	4	1	2	-	2	1
Бразилія	5	1	1	1	-	2
Узбекистан	6	1	-	2	-	1
Казахстан	7	1	-	1	1	-
Італія	8	1	-	-	3	1
Хорватія	9	1	-	-	1	-
Канада	10	1	-	-	-	3

Таблиця 5

Результати виступів лідируючих країн-учасниць на Олімпійських іграх з дзюдо протягом 20 років

Країна-учасниця	Париж 2024	Токіо 2020	Ріо-де-Жанейро 2016	Лондон 2012	Пекін 2008	Афіни 2004
	Зайняте загальнокомандне місце					
Японія	1	1	1	4	1	1
Франція	3	2	2	2	11	11
Азербайджан	2	17	12	-	4	-

Подальший аналіз лідируючих країн-учасниць Олімпійських ігор 2024 з дзюдо дозволив прослідкувати результати їх виступів на міжнародних змаганнях протягом 2024 року. Результати виступів збірної команди Японії протягом 2024 року представлено в таблиці 5, з якої видно, що протягом цього часу було здобуто 83 медалі різного гатунку. Найбільша кількість медалей

завойовано на змаганнях серії Grand Slam (36 медалей), де розігруються рейтингові бали та великий призовий фонд. В рейтингу збірної команди кращими спортсменами вважаються серед чоловіків – Muraо Sanshiro (6250 загальних балів) -90 кг та Abe Hifumi (6200 загальних балів) -66 кг, серед жінок – Tsunoda Natsumi (6900 загальних балів) -48 кг.

Таблиця 6

Результати виступів збірної команди Японії на міжнародних змаганнях протягом 2024 р

Змагання	Золото	Срібло	Бронза
Olympic Games	3	1	3
World Championships	3	2	4
Grand Slam	13	6	17
Grand Prix	4	3	7
Continental Championships	7	2	4
Continental Open	1	1	2
Всього	31	15	37

Результати виступів збірної команди Франції протягом 2024 року показують, що

протягом цього часу було здобуто 136 медалей різного гатунку, що на 53 медалі

більше ніж у команди Японії. Найбільша кількість медалей також, як і у команди Японії, завойовано на змаганнях серії Grand Slam (35 медалей) та, на відміну від команди Японії, на змаганнях Continental Open (78

медалей). В рейтингу збірної команди кращими спортсменами вважаються серед чоловіків – Riner Teddy (6800 загальних балів) +100 кг, серед жінок – Dicko Romane (8100 загальних балів) +78 кг.

Таблиця 7

Результати виступів збірної команди Франції на міжнародних змаганнях протягом 2024 р

Змагання	Золото	Срібло	Бронза
Olympic Games	1	2	6
World Championships	1	1	3
Grand Slam	15	10	10
Grand Prix	0	1	2
Continental Championships	1	2	3
Continental Open	30	18	30
Всього	48	34	54

Результати виступів збірної команди Азербайджану протягом 2024 року показують, що протягом цього часу було здобуто 33 медалі різного гатунку, що на набагато менше ніж у команд Японії та Франції. Найбільша кількість медалей також, як і у команд Японії та Франції, завойовано на

змаганнях серії Grand Slam (19 медалей). В рейтингу збірної команди кращими спортсменами вважаються серед чоловіків – Heydarov Hidayat (10354 загальних балів) -73 кг та Kotsoiev Zelym (8862 загальних балів) -100 кг, серед жінок – Aliyeva Leyla (2814 загальних балів) -48 кг.

Таблиця 8

Результати виступів збірної команди Азербайджану на міжнародних змаганнях протягом 2024 р

Змагання	Золото	Срібло	Бронза
Olympic Games	2	0	0
World Championships	2	0	0
Grand Slam	3	8	8
Grand Prix	0	2	4
Continental Championships	2	1	0
Continental Open	1	0	1
Всього	10	11	13

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Встановлено, що на Олімпійських іграх з дзюдо прийняли участь спортсмени з 5 континентів та 122 країн, загальна кількість учасників – 378, з них 192 чоловіки та 186 жінки. При чому, найбільша кількість учасників є представниками «Європейського союзу дзюдо» – 180 учасників, та «Азійського союзу дзюдо» – 95 учасників, що пояснюється популярністю дзюдо в у відповідних країнах союзу, наявністю відповідного фінансування

представників та кількості націй, що є представниками союзу.

Виявлено, що явними лідерами на Олімпійських іграх 2024 з дзюдо є збірні команди Японії та Франції. При чому, вони також є лідерами світового національного рейтингу країн, що приймають участь у міжнародних змаганнях різного рангу та підтверджують своє лідерство досить тривалий час.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку будуть спрямовані на аналіз стратегій виступів представників збірної команди Японії з дзюдо.

Література

1. Бойченко Н. В. Аналіз результатів виступів країн-учасниць World Championships з дзюдо 2009-2019 рр. // Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор та одноборств у закладах вищої освіти. 2021. С. 5-8.
2. Бойченко Н. В., Чертов І. І., Пирог Ю. А., Алексеев А. Ф. Аналіз показників змагальної діяльності висококваліфікованих дзюдоїсток легких вагових категорій. Єдиноборства. 2020. С. 4-12.

3. Задорожна О., Окопний А., Копитко Ю. Тенденції змін у системах відбору спортсменів-кандидатів до національної збірної команди України для участі в іграх олімпіад (на прикладі спортивних єдиноборств) // *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2022. (3-4). С. 94-101.
4. Матвеев С. Ф. Аналіз виступу українських дзюдоїстів на XXVII Іграх у Сідней та організаційно-педагогічні перспективи розвитку дзюдо у наступному олімпійському циклі. Методичні рекомендації для тренерів. 2000. ДНДІФКіС. Київ.
5. Мельник О., Черкасова А., Хіменес Х., Мороз Т. (2024). Особливості спортивної кар'єри олімпійських чемпіонки у боротьбі жіночій // *Єдиноборства*. 2024. (2 (32)). С. 61-70.
6. Палатний А. Л. Результативність виступів борців греко-римського стилю збірних команд України різних вікових груп на провідних міжнародних змаганнях // *Український журнал медицини, біології та спорту*. 2018. 7. С. 289-296.
7. Палатний А. Л. Розподіл нагород зі спортивних єдиноборств у програмах ігор олімпіад (гендерний аспект) // *Науковий часопис імені М. П. Драгоманова. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2017. (8). С. 48-52.
8. Тропін Ю., Латишев М., Айварс К. Результати виступів українських спортсменів-єдиноборців на Олімпійських іграх 2021 року // *Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор та єдиноборств у закладах вищої освіти*. 2024. 1. С. 45-48.
9. Тропін Ю., Перевозник В., Голоха В., Бочкарев С., Катихін В. Результати виступів українських представників єдиноборств на Олімпійських іграх // *Єдиноборства*. 2024. (3 (33)). С. 70-82.
10. Четров І. І., Бойченко Н. В., Пирог Ю. А., Мирошниченко Є. С. Аналіз результатів виступів країн-учасниць на змаганнях з дзюдо серії Grand Slam та Grand Prix протягом 2019 року // *Єдиноборства*. 2020. 4(18). С. 72-81.
11. Шандригось В. А., Мицкан Б. М. Аналіз досягнень країн-учасниць на Олімпійських іграх з вільної боротьби. Вісник Прикарпатського університету // *Фізична культура* 2014. (19). С. 22-26.
12. Шандригось В. І., Яременко В. В., Первачук Р. В. Аналіз виступів борців різних країн на чемпіонаті Європи 2018 року з вільної боротьби серед чоловіків // *Єдиноборства*. 2018. 4(10). С. 80-90.
13. Шандригось, В. І. Аналіз результатів борців різних країн на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років // *Єдиноборства*. 2018. 3(9). С. 86-96.
14. International Judo Federation [Internet]. IJF.org [cited 22 July 2020]. Available from: <https://www.ijf.org/competition/2653>
15. Latshev M., Shandrygos V., Mozolyk O. Analysis of participations and forecast for future competitions freestyle wrestling team of Ukraine // *Young sport science of Ukraine*. 2016. 1. p. 102-107.
16. Błach W., Rydzik Ł., Błach Ł., Cynarski W. J., Kostrzewa M., Ambroży T. Characteristics of technical and tactical preparation of elite judokas during the world championships and Olympic games // *International journal of environmental research and public health*. 2021. 18(11). p. 5841.
17. Batista M., Torres D., Sombra K., Honório S., et. al. Analysis of the predominance of technical actions used in the 2021 European Judo Championship depending on combat time and golden score // *In Atividade Física (International Congress of Physical Activity)*. 2024. p. 188.

References

1. Boychenko N. V. Analiz rezul'tativ vystupiv krai'n-uchasnych' World Championships z dzjudo 2009-2019 rr. // *Problemy i perspektivy rozvytku sportyvnyh igor ta odnorbstv u zakladah vyshhoi' osvity*. 2021. S. 5-8.
2. Boychenko N. V., Chertov I. I., Pyrog Ju. A., Aleksjejev A. F. Analiz pokaznykiv zmagal'noi' dijal'nosti vysokokvalifikovanyh dzjudoi'stok legkyh vagovyh kategorij. *Jedynoborstva*. 2020. S. 4-12.
3. Zadorozhna O., Okopnyj A., Kopytko Ju. Tendencii' zmin u systemah vidboru sportsmeniv-kandydativ do nacional'noi' zbirnoi' komandy ukrai'ny dlja uchasti v igrah olimpiad (na prykladi sportyvnyh jedynoborstv) // *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2022. (3-4). S. 94-101.
4. Matvjejev S. F. Analiz vystupu ukrai'ns'kyh dzjudoi'stiv na HHVII Igrah u Sidnei' ta organizacijno-pedagogichni perspektivy rozvytku dzjudo u nastupnomu olimpijs'komu cykli. *Metodychni rekomendacii' dlja treneriv*. 2000. DNDIFKіS. Kyi'v.
5. Mel'nyk O., Cherkasova A., Himenes H., Moroz T. (2024). Osoblyvosti sportyvnoi' kar'jery olimpijs'kyh chempionok u borot'bi zhinochij // *Jedynoborstva*. 2024. (2 (32)). S. 61-70.
6. Palatnyj A. L. Rozpodil nagorod zi sportyvnyh jedynoborstv u programah igor olimpiad (gendernyj aspekt) // *Naukovyj chasopys imeni M. P. Dragomanova. Naukovo-pedagogichni problemy fizychnoi' kul'tury (fizychna kul'tura i sport)*. 2017. (8). S. 48-52.
7. Palatnyj A. L. Rezul'tatyvnist' vystupiv borciv greko-ryms'kogo stylju zbirnyh komand Ukrai'ny riznyh vikovyh grup na providnyh mizhnarodnyh zmagannjah // *Ukrai'ns'kyj zhurnal medycyny, biologii' ta sportu*. 2018. 7. S. 289-296.
8. Tropin Ju., Latshev M., Ajvars K. Rezul'taty vystupiv ukrai'ns'kyh sportsmeniv-jedynoborciv na Olimpijs'kyh igrah 2021 roku // *Problemy i perspektivy rozvytku sportyvnyh igor ta odnorbstv u zakladah vyshhoi' osvity*. 2024. 1. S. 45-48.
9. Tropin Ju., Perevoznik V., Goloha V., Bochkarev S., Katyhyn V. Rezul'taty vystupiv ukrai'ns'kyh predstavnykiv jedynoborstv na Olimpijs'kyh igrah // *Jedynoborstva*. 2024. (3 (33)). S. 70-82.
10. Chetov I. I., Boychenko N. V., Pyrog Ju. A., Myroshnychenko Je. S. Analiz rezul'tativ vystupiv krai'n-uchasnych' na zmagannjah z dzjudo serii' Grand Slam ta Grand Prix protjagom 2019 roku // *Jedynoborstva*. 2020. 4(18). S. 72-81.

11. Shandrygos' V. A., Myckan B. M. Analiz dosjagnen' kraï'n-uchasnych' na Olimpijs'kyh igrakh z vil'noi' borot'by. Visnyk Prykarpats'kogo universytetu // Fizychna kul'tura 2014. (19). S. 22-26.
12. Shandrygos', V. I. Analiz rezul'tativ borciv riznykh kraï'n na chempionati svitu z vil'noi' borot'by sered cholovikiv do 23 rokiv // Jedynoborstva. 2018. 3(9). S. 86-96.
13. Shandrygos' V. I., Jaremenko V. V., Pervachuk R. V. Analiz vystupiv borciv riznykh kraï'n na chempionati Jevropy 2018 roku z vil'noi' borot'by sered cholovikiv // Jedynoborstva. 2018. 4(10). S. 80-90.
14. International Judo Federation [Internet]. IJF.org [cited 22 July 2020]. Available from: <https://www.ijf.org/competition/2653>
15. Latyshev M., Shandrygos V., Mozolyk O. Analysis of participations and forecast for future competitions freestyle wrestling team of Ukraine // Young sport science of Ukraine. 2016. 1. p. 102-107.
16. Błach W., Rydzik Ł., Błach Ł., Cynarski W. J., Kostrzewa M., Ambroży T. Characteristics of technical and tactical preparation of elite judokas during the world championships and Olympic games // International journal of environmental research and public health. 2021. 18(11). p. 5841.
17. Batista M., Torres D., Sombra K., Honório S., et. al. Analysis of the predominance of technical actions used in the 2021 European Judo Championship depending on combat time and golden score // In Atividade Física (International Congress of Physical Activity). 2024. p. 188.

Abstract

BOYCHENKO Natalya

Kharkiv State Academy of Physical Culture

ANALYSIS OF THE RESULTS OF THE PARTICIPATING COUNTRIES' PERFORMANCES AT THE 2024 OLYMPIC GAMES IN JUDO

The article analyzes the results of the participating countries' performances at the 2024 Olympic Games in judo. It is established that athletes from 5 continents and 122 countries took part in the Olympic Games in Judo, the total number of participants is 378, including 192 men and 186 women. Moreover, the largest number of participants are representatives of the European Judo Union - 180 participants, and the Asian Judo Union - 95 participants, which is explained by the popularity of judo in the respective countries of the Union, the availability of appropriate funding for representatives and the number of nations that are representatives of the Union. The analysis of the number of participants in weight categories at the 2024 Olympic Games in judo showed that the number of athletes in weight categories averaged 27 for both men and women. The largest number of participants was among men in the 81 kg weight category, and 31 among women in the 48 kg weight category. The results of the medal standings of the participating countries at the 2024 Olympic Games in judo showed that the leaders of the competition are such countries as Japan, Azerbaijan, and France. Moreover, it has been found that over the past 20 years, Japan and France have been clear leaders in the world ranking. Thus, an analysis of the results of the Japanese national team's performances in 2024 showed that 83 medals of various kinds were won during this time. The results of the French national team's performances in 2024 show that 136 medals of various kinds were won during this time, which is 53 medals more than the Japanese team. The results of the Azerbaijani national team's performances in 2024 show that it won 33 medals of various types, which is much less than the teams of Japan and France. The largest number of medals were won at the Grand Slam competitions by representatives of all countries, where rating points and a large prize pool are played.

Keywords: judo, Olympic Games, participants, analysis, results, medal standings.

Стаття надійшла до редакції 07.07.2024 р.